

ПЕРИОДИЧЕН ДОКЛАД ЗА ДОВЕРИЕТО В ИНСТИТУЦИИТЕ, СЕПТЕМВРИ 2014

ДОКЛАД С АНАЛИЗ И ПРОГНОЗА ЗА
(НЕ)ДОВЕРИЕТО В ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ФОРМАЦИИ ПРЕДИ ИЗБОРИТЕ

Този доклад е лабораторен анализ на общественото мнение по отношение на политическите реалности, действията и официалното говорене на политическите институции.

Този доклад не е предназначен да бъде част от публичния дебат.

Авторите не носят отговорност за информация и материали, изхождащи от други източници и не носят пряка или косвена отговорност за неточно, непълно и превратно използване на информацията, представена в доклада. Без тяхното изрично писмено съгласие съдържанието на доклада не може да бъде променяно, преработвано, приспособявано, допълвано или от него да се изработват производни материали; не може да се цитира, освен за изследователски и учебни цели - докладът не е част от публичния, а от академичния дебат. За нанесените вреди се носи съответна имуществена отговорност.

Резюме

Резултатите от изборите на 5 октомври се явяват по-скоро следствие на инерцията от създалата се политическа ситуация след изборите за Европейски парламент и подаването на оставка на правителството на Пламен Орешарски, отколкото на активни действия от страна на политическите формации.

Кампанията се характеризира с необичайно нисък интензитет, отсъствие на дебат и фактическа неспособност на основните политически сили да формулират ясни и различаващи се послания. Нарастват подозренията, че част от тях (в лицето на големите партии) умишлено целят постигането на по-ниска избирателна активност. Следващата парламентарна конфигурация ще се определи от броя на малките партии, които успеят да прескочат изборната бариера.

Като най-вероятна към момента се очертава хипотезата за парламент във формат 5+, което увеличава алтернативите пред ГЕРБ при избор на евентуални коалиционни партньори.

Въведение

Изборите протичат в условия на нарастваща тревожност от финансова и икономическа криза и дори финансова катастрофа.¹ Кампанията за предсрочните парламентарни избори на 5 октомври се различава съществено от тези в последните години: отсъстват основните компоненти на същинска надпревара за спечелването на доверието на избирателите; кампанията е с необичайно ниска интензивност; отсъства дебат; личи фактическа неспособност на основните политически сили да формулират ясни, различни послания.

В този смисъл изборите на 5 октомври протичат по инерция от създалата се политическа ситуация след изборите за Европейски парламент. По-големите партии умишлено целят по-ниска избирателна активност.²

Динамика на доверието в политическите партии (юни 2014–септември 2014 година)

Шансовете на формациите са обобщени в SWOT табличен анализ.

ГЕРБ води убедително пред „БСП лява България“, според данните на социологическите агенции в последните месеци³ Ръстът в подкрепата към партията не се дължи на възникването на специфична електорална вълна, а се предпоставя от тежкото положение и кризата, в която се намира левицата и естественото изместване на махалото в посока център-дясно.

В началото на горещата фаза от кампанията различни сондажи на общественото мнение⁴ констатираха, че партията притежава допълнителен електорален потенциал, който в случай на висока мобилизация има вероятност, макар и слаба, да осигури самостоятелен мандат на ГЕРБ. Вместо да се опита да максимизира резултата си, обаче, (въпреки многократните изказвания на Б. Борисов, че целта му е именно тази), формацията като че ли съзнателно се отдалечи от тази възможност, реализирайки

една необичайно вяла кампания. Предпоставките за това поведение могат да бъдат търсени в две посоки: 1) ГЕРБ не желаят да спечелят самостоятелно мнозинство, за да избегнат отговорността за сформиранието на еднопартиен кабинет в настоящите условия; 2) целта е да бъде постигната по-ниска избирателна активност, респективно – фрагментиран парламент, в който те да разполагат с по-широки възможности за избор на евентуални коалиционни партньори.

<p align="center"><u>Силни страни</u></p> <p>Кризата в ляво; изместване на махалото в център-дясно; Имат европейска легитимност. Успяха да се легитимират като десница в България; Предизвестен победител са и привличат колебаещи сегласоподаватели; Добро организационно състояние; липса на вътрешни конфликти; силни позиции в местната власт.</p>	<p align="center"><u>Слаби страни</u></p> <p>Носят негативите от последния си провален мандат; Компрометирани фигури (Цв. Цветанов), продължават да заемат ръководни позиции в партията; не демонстрират желание за вътрешно-партийно обновление; Противоречиви позиции по отношение на „Южен поток“, АЕЦ „Белене“ и КТБ. Възприемат се като част от статуквото.</p>
<p align="center"><u>Възможности</u></p> <p>Не демонстрираха желание да се възползват от възможността да се борят за спечелване на пълен мандат.</p>	<p align="center"><u>Заплахи</u></p> <p>Подозрение, че ще съставят кабинет с ДПС; Невъзможност да съставят правителство.</p>

„БСП лява България“ се намира в, може би, ней-тежкото състояние след периода 1996–1997г. Много проучвания на общественото мнение отбелязват повече от 10–15% разлика в доверието с ГЕРБ.⁵ След като левицата понесе основно негативните последици от провала на кабинета „Орешарски“ и съвместното управление с ДПС, в момента демонстрират поведение, близко до режим на оцеляване. Новият председател Михаил Миков изостави директната линия на противопоставяне на основата на личностен сблъсък с Б. Борисов, а критиката се ограничи до президента и действията на служебния кабинет, в опит негативите да бъдат приписани на ГЕРБ.

Стратегията на формацията беше изместена към съхраняване на най-твърдото ядро от гласоподаватели; доминиращата ретроградно лява реторика цели да ограничи изтичането на подкрепа към конкурентните формации в лицето на АБВ и „Движение 21“. Коалицията дори промени своето име на „БСП – лява България“ и добави към състава си 5 нови формации,⁶ две от които с комунистически профил. Най-големият риск пред БСП е АБВ⁷ да спечели места в следващото НС и добро представяне на движението на Татяна Дончева, доколкото това ще задълбочи и би могло да направи неизбежни процесите на разпад в левицата.

Друга опасност, макар и по-малко вероятна, създава заявената от ДПС цел⁸ за изместване на БСП от мястото ѝ на втора политическа сила.

<p style="text-align: center;"><u>Силни страни</u></p> <p>Кохерентен идеологически профил;</p> <p>Фокусирана кампания; силни социални послания; следват програмата си;</p> <p>Активна кампания по места;</p> <p>Структури в цялата страна; ядро от лоялни гласоподаватели.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Слаби страни</u></p> <p>Понесе основно негативите от съвместното управление с ДПС;</p> <p>Пореден провален мандат; пряка асоциативна връзка с 1996–1997 г.: БСП + власт = банкова криза; Нов председател; вътрешнонапрежение;</p> <p>Липса на периферия; затваряне в ядрото от твърд електорат.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Възможности</u></p> <p>Еманципиране от ДПС (до голяма степен успешно реализирано).</p>	<p style="text-align: center;"><u>Заплахи</u></p> <p>Силни конкуренти: АБВ и „Движение 21“; разцепление; Трета политическа сила и маргинализация.</p>

ДПС запазва статута си на трета политическа сила.⁹ Основната опасност пред нея е изпадне в изолация в следващото НС. След настъпилия разрыв с БСП и заявления от всички останали партии отказ от сътрудничество с движението. В тази ситуация от ДПС избраха агресивна стратегия, за първи път открито демонстрираха намерения за изместване на БСП; залагат на ниска избирателна активност, за да максимизират собствения си резултат и да постигнат оптимално фрагментирана парламентарна конфигурация.

<p style="text-align: center;"><u>Силни страни</u></p> <p>Твърд електорат, който не се влияе от действията на партията и се характеризира с най-високата степен на мобилизация;</p> <p>Допълнителна мобилизация от агресивни атаки (Н. Барков успешно заема мястото на В. Сидеров в тази роля).</p>	<p style="text-align: center;"><u>Слаби страни</u></p> <p>Деклариран отказ от сътрудничество с ДПС на всички останали политически формации;</p> <p>На последните избори за ЕП ДПС загуби влияние в част от традиционно силните си избирателни райони в следствие на емиграционни процеси.</p>
<p style="text-align: center;"><u>Възможности</u></p> <p>Прогнозираната по-ниска избирателна активност увеличава електоралната тежест на движението;</p> <p>Разширяване на подкрепата в посока на привличане на изселнически гласове от Турция и ромски гласове в страната.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Заплахи</u></p> <p>Мобилизация в последния момент и по-висока избирателна активност; действия от страна на МВР за предотвратяването на купуването на гласове в районите, в които на последните избори ДПС постигна изненадващи резултати;</p> <p>Съставянето на парламентарна конфигурация, при която ДПС реално да остане в изолация.</p>

„България без цензура“ ще бъде четвъртият сигурен участник в следващото ОНС, според данните на социологическите агенции.¹⁰ Повечето от тях (с изключение на „Алфа рисърч“, „Екзакта“, „Афис“ и ЦАМ) прогнозира, че въпреки ограниченото финансиране, отливът на отделни лица и включването на ВМРО-БНД в коалицията „Патриотичен фронт“,¹¹ запазват 4-та позиция.

ББЦ се опитва да повтори модела „Атака“ от парламентарните избори през 2013 – има почти пълно съвпадение по отношение на социалните и националистически елементи в реториката и основните послания на партията. Труден за прогноза е електоралният ефект на т.нар. корпоративен вот, който би могъл да добави партия „Лидер“.¹²

<p><u>Силни страни</u></p> <p>Агресивни популистски послания – блокиране на границата с Турция, нереалистични социални обещания; копиране на модела „Атака“; Съществено медийно присъствие, въпреки намаленото финансиране; Силна кампания по места.</p>	<p><u>Слаби страни</u></p> <p>Присъединяването на ВМРО-БНД към Патриотичния фронт; напускане на формацията; създаването на усещане за отлив; Ограничено финансиране; Подозренията в обвързаности.</p>
<p><u>Възможности</u></p> <p>Разширяване на електоралната подкрепа в посока на корпоративен вот (партия „Лидер“).</p>	<p><u>Заплахи</u></p> <p>Ниска степен на мобилизация; летливост на декларираната подкрепа; Слаба вероятност при по-висока избирателна активност да остане извън следващото НС.</p>

Реформаторският блок е с най-голяма, сред всички останали формации наблюдавана динамика. Изненадващата оставка от страна на говорителя на Блока Радан Кънев и обявените към нея мотиви в началото на август направиха видимо създаването се напрежение и недоверие сред отделните партии, но в същото време с този акт беше постигнато известно разграничаване от ГЕРБ, противоречивото отношение към който, до този момент потискаше подкрепата към формацията.

Последва втори опит с поставянето на условия за неучастие в следващо коалиционно дясно-центристко правителство на лица, заемали поста – министър-председател, министър на финансите и министър на вътрешните работи.¹³ Този тактически ход оказва положителен ефект върху електоралните нагласи и коалицията отбелязва ръст в декларираната към нея подкрепа.¹⁴ Провалът на съюзния конгрес в средата на септември изигра неблагоприятна роля в две посоки: 1) окончателно беше разрушен образът на Блока като единен политически субект; 2) събитията около него отнеха голяма част от енергията, необходима за структуриране на успешна кампания – РБ не съумя да намери правилната стратегия за позициониране, програмата беше представена със закъснение и претърпя редица критики (най-вече в социалните мрежи), заради наличието на множество грешки и неясноти, посланията се оказаха зле премислени и без нужния фокус, говоренето на различни езици от отделните представители се задълбочи.

Както и на отминалите през май избори за Европейски парламент, огромният

шанс за добро представяне на Реформаторския блок, се крие във въвеждането на преференциалното гласуване.¹⁵ Именно тази възможност, до известна степен, успя да тушира породеното недоволство към част от избраните водачи на листи в страната и би могла да се превърне в естествен катализатор на определянето на бъдещото лидерство в коалиционния формат.

Най-големият риск пред Блока се изразява във вероятността от разцепление на бъдещата парламентарна група непосредствено след изборите, вследствие на вътрешни фактори – непропорционално представителство и напрежение между отделните партии и/или външен натиск – от страна на ГЕРБ. Този опасност е с висока степен на вероятност, доколкото към момента, според прогнозите, РБ може да разчита на малка парламентарна група.

<u>Силни страни</u>	<u>Слаби страни</u>
Сигурен участник в следващото ОНС (според прогнозите); привлича избиратели, които не искат гласът им да бъде изгубен; Изместване на махалото в център-дясно; привлича разочаровани от ГЕРБ избиратели; Инициативата „Излез и гласувай“ за насърчаването на избирателната активност на българите в чужбина (на последните избори РБ постигна добри резултати извън страната).	Неясен идеологически профил; Липсва стратегия за позициониране в настоящата кампания; неясни послания, прескачане от тема в тема; говорене в различни посоки от страна на основните представители; Разрушен образ на единство; вътрешни конфликти и напрежение; Спорни фигури, избрани за водачи на листи в част от районите.
<u>Възможности</u>	<u>Заплахи</u>
Насърчаване на използването на преференциално гласуване (беше активно реализирано в кампанията).	Заплаха от разцепление на бъдещата парламентарна група под вътрешен и /или външен натиск; риск от последващо разпадане на коалицията.

АБВ демонстрира значим електорален потенциал, въпреки че не успя да спечели едно от 17-те места в ЕП през май. През разглеждания период формацията запазва равнищата си на подкрепа и шансовете да прескочи 4% бариера,¹⁶ необходима за участие в следващия парламент. Движението беше учредено официално като партия¹⁷ и полага значителни усилия да разшири регионалното си присъствие, най-вече за сметка на структури на БСП. Именно към разочарования електорат на левицата са насочени и основните послания в кампанията. В стратегията доминират социалната тематика и призивите за увеличаване ролята на държавата, като разграничението от БСП се реализира на основата на предложения за промяна на съществуващия политически модел – промяна на Конституцията и въвеждане на президентска република и/или смесена избирателна система със силен мажоритарен елемент, засилване на компонентите на пряка демокрация, значително съкращаване на държавните субсидии за партиите.

<p><u>Силни страни</u> Идеологическа кохерентност; Фокусирани, ясни и аргументирани послания, насочени към разочарования лев електорат; Добро представяне на изборите за ЕП; Частична подкрепа от местна власт; Висок личен рейтинг на Г. Първанов.</p>	<p><u>Слаби страни</u> Компрометирани политици; Липса на структури; недостатъчно териториално разгръщане на кампанията; По-слабо медийно присъствие.</p>
<p><u>Възможности</u> Тежката криза, в която се намира БСП; възможност за отцепване на по-голям електорат в сравнение с изборите за ЕП.</p>	<p><u>Заплахи</u> Появата на конкурент за левите гласове в лицето на „Движение 21“; Неуспех при преодоляването на 4% бариера, последващ провал на проекта.</p>

Патриотичният фронт притежава реален потенциал за участие в следващия парламент,¹⁸ на фона на регистрирания траен спад в подкрепата за „Атака“.¹⁹ В националистическата ниша се създаде възможност прегрупиране. След присъединяването на ВМРО-БНД към коалицията около НФСБ, данните на социологическите агенции показват наличие на шансове.

<p><u>Силни страни</u> Налага се като обединител в националистическата ниша; след привличането на ВМРО-БНД съставът на участващите формации се увеличи на 14; Идеологическа кохерентност; Последователност в отстояването на определени тези; по-умерен, в сравнение с „Атака“, национал популистски профил; НФСБ се позиционира в защита на Европейския избори срещу Русия на изборите за ЕП през май; Телевизия „Скат“.</p>	<p><u>Слаби страни</u> Неравномерно териториално влияние; Някои крайни позиции – срещу ромите; разминаване между позициите на НФСБ и ВМРО-БНД по отношение на „Южен поток.“ Все още не успява да постигне високата разпознаваемост на „Атака“.</p>
<p><u>Възможности</u> В случай на евентуален изборен неуспех на „Атака“, може да се утвърди като лидер в националистическата ниша.</p>	<p><u>Заплахи</u> Оставане извън 43-то НС.</p>

Заклучение и прогноза

В навечерието на парламентарния вот социологическите проучвания предвиждат между 5 и 8 политически субекта да получат представителство в 43-то ОНС. Най-вероятна е убедителна победа за ГЕРБ, но недостатъчна за самостоятелен мандат. Те ще бъдат отговорни за сформиране на бъдещото правителство. Броят на малките

партии, които ще прескочат избирателната бариера, се оказва голямото неизвестно в прогнозата, защото от тях ще зависи следващото парламентарно мнозинство, премиерът, правителството и управленската програма.

Хипотеза № 1²⁰ – Парламентарна конфигурация от 5 партии (ГЕРБ, БСП, ДПС, РБ и ББЦ) – средна степен на вероятност.

Този резултат предполага като първа възможност съставяне на дясно-центристко коалиционно управление с участието на ГЕРБ и РБ, доколкото според официалните позиции на Б. Борисов, останалите три формации са изключени като евентуални партньори.²¹ Пред тази възможност са налице две сериозни въпросителни: а) макар и математически възможно, съставянето на мнозинство във формата ГЕРБ+РБ няма да разполага с необходимата стабилност, т.е. ще се нуждае от подкрепата на някоя от останалите три формации, което най-вероятно ще се окаже неприемливо (особено за РБ); б) въпреки наличието на сходства в програмите на двете партии, те не са достатъчни, за да изградят основа за управленска програма; заявените позиции за ограничен мандат и свикване на ВНС, както и поставените условия в декларацията на РБ, не кореспондират с намеренията на ГЕРБ; нараства напрежението между двете формации в последните седмици. Втора малко вероятна възможност е съставянето на правителство на малцинството на ГЕРБ, с подкрепата на ДПС.

Хипотеза № 2 – Парламентарна конфигурация във формат 5+(ГЕРБ, БСП, ДПС, РБ, ББЦ, ПФ +/- АБВ) – най-висока степен на вероятност.

Бъдеща парламентарна конфигурация от 6 или 7 партии увеличава евентуалните алтернативи пред ГЕРБ: 1) коалиционен формат ГЕРБ+РБ, подкрепен или с участието на Патриотичен фронт – лидерът на ГЕРБ вече отправи подобни заявки,²² като от Фронта също демонстрират, че нямат непреодолими различия с партията на Б. Борисов и биха подкрепили програмно „правителство на националното спасение“.²³ Що се отнася до РБ, националистическата коалиция би била по-приемлив вариант (в сравнение с ДПС и ББЦ), с оглед на позицията им по ключови въпроси като „Южен поток“; 2) коалиционен формат ГЕРБ + част от РБ + Патриотичен фронт; 3) Коалиционен формат ГЕРБ + Патриотичен фронт, подкрепен или с участието на АБВ, доколкото официалната позиция на формацията на Г. Първанов изключва единствено ДПС като евентуален съюзник.²⁴

Хипотеза № 3 – Парламентарна конфигурация от 8 партии (ГЕРБ, АБВ, ДПС, ББЦ, РБ, ПФ, АБВ и „Атака“) – най-ниска степен на вероятност.

Подобно стечение на обстоятелствата и участие на „Атака“ в следващото Народно събрание ще намали тежестта на всички останали парламентарни групи и ще ограничи в максимална степен възможностите за съставяне на правителство.

БЕЛЕЖКИ

¹ Редовно изследване на „Галъпинтернешънъл“, проведено в периода 12-18 септември 2014 – на въпроса „Съгласни ли сте със следното твърдение: Страната се намира във финансова катастрофа?“ - 61% - отговарят „да“, 16% - „не“ и 23% - „не зная“.
<http://www.gallup-international.bg/bg/%D0%9F%D1%83%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%B8/2014/200-Political-Economic-Index-September-2014>

² Две социологически агенции (Афис и ЦАМ) прогнозирали дори намаляване на декларираната готовност за участие в изборите в горещата фаза на кампанията. При останалите прогнозираната активност се движи в границите от 45-58%, т.е. - по-ниска в сравнение с предсрочните парламентарни избори през 2013г.
<http://www.afis.bg/index.html>; http://izbori2014.actualno.com/CAM-GERB--36-BSP--22-DPS--15-news_50287.html

³ Алфа ризърч	5.9.2014	36,2
Галъп	3.7.2014	22,3
Галъп	6.8.2014	23,4
Галъп	18.9.2014	35,9
Сова Харис	15.7.2014	23
Сова Харис	30.8.2014	43,2
Сова Харис	25.9.2014	37,2
Афис	21.8.2014	31,3
Афис	14.9.2014	34,3
Медиана	1.9.2014	26,8
ЦАМ	10.9.2014	36
ИМП	25.7.2014	27,2
ИМП	30.8.2014	24
ИМП	30.8.2014	36
ИМП	27.9.2014	35
ЦДП	12.9.2014	19,5
Екзакта	19.9.2014	36,5

⁴ http://alpharesearch.bg/bg/socialni_izsledvania/socialni_publicatii.html

⁵ Алфа ризърч	5.9.2014	22,5
Галъп	3.7.2014	17,2
Галъп	6.8.2014	15,9
Галъп	18.9.2014	18,3
Сова Харис	15.7.2014	15,2
Сова Харис	30.8.2014	31,4
Сова Харис	25.9.2014	25
Афис	21.8.2014	22,7
Афис	14.9.2014	23,7
Медиана	1.9.2014	17,5
ЦАМ	10.9.2014	22
ИМП	25.7.2014	13,5
ИМП	30.8.2014	16
ИМП	30.8.2014	24
ИМП	27.9.2014	21,2
ЦДП	12.9.2014	15,2
Екзакта	19.9.2014	20,2

⁶ ПД „Социалдемократи“, „Обединена социалдемократия“, „Екогласност“, „Партия на българските комунисти“ и „Съюза на комунистите в България“. http://frognews.bg/news_74722/BSP_%E2%80%93_liava_Balgariia_s_5_novi_partii/

⁷ В случай, че АБВ успее да прескочи 4% бариера, това ще е първият успех на конкурентна

80%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%8F-%D0%B1%D0%BB%D0%BE%D0%BA-2/

¹⁴ Алфа рисърч	5.9.2014	5,2
Галъп 3.7.2014	3,9	
Галъп 6.8.2014	4,2	
Галъп 18.9.2014	5,6	
Сова Харис 15.7.2014	4	
Сова Харис 30.8.2014	7,1	
Сова Харис 25.9.2014	5,6	
Афис 21.8.2014	6,3	
Афис 14.9.2014	5,5	
Медиана 1.9.2014	4,4	
ЦАМ 10.9.2014	6	
ИМП 25.7.2014	4,5	
ИМП 30.8.2014	4,1	
ИМП 30.8.2014	6,2	
ИМП 27.9.2014	5,6	
ЦДП 12.9.2014	4,2	
Екзакта 19.9.2014	7,3	

¹⁵ Според проучването на „Екзакта“ от 19 септември 2014 г. най-висок е дялт на декларирана готовност за използване на преференцията сред гласоподавателите на РБ – 2/3. http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/izbori2014/2014/09/23/2386138_ekzakta_risurch_sedem_partii_vlizat_v_parlamenta/

¹⁶ Алфа рисърч	5.9.2014	3,9
Галъп 3.7.2014	3	
Галъп 6.8.2014	2,4	
Галъп 18.9.2014	3,6	
Сова Харис 15.7.2014	2,7	
Сова Харис 30.8.2014		
Сова Харис 25.9.2014	3,4	
Афис 21.8.2014	4,9	
Афис 14.9.2014	5,3	
Медиана 1.9.2014	3,3	
ЦАМ 10.9.2014	3,2	
ИМП 25.7.2014	4	
ИМП 30.8.2014	3,7	
ИМП 30.8.2014	5,6	
ИМП 27.9.2014	5,4	
ЦДП 12.9.2014	3,4	
Екзакта 19.9.2014	5,3	

¹⁷ На 30 юни 2014 г. АБВ се учредява официално като политическа партия. <http://www.abv-alternativa.bg/politics-news/rech-na-georgi-prvanov-uchreditelna-konferencija-28-juni-2014-g-871.html>

¹⁸ Алфа рисърч	5.9.2014	3,7
Галъп 3.7.2014	2	
Галъп 6.8.2014	3,1	
Галъп 18.9.2014	4,9	
Сова Харис 15.7.2014	1	
Сова Харис 30.8.2014		
Сова Харис 25.9.2014	4,8	
Афис 21.8.2014	4,1	

¹⁹ Към момента, според прогнозите на част от агенциите („Галъп“, „Афис“, „Медиана“, „Сова

Харис" и ИМП), партията на Волен Сидеров запазва теоретични шансове за преминаване на 4% бариера.

Алфа рисърч	5.9.2014	2,9
Галъп	3.7.2014	2,2
Галъп	6.8.2014	1,7
Галъп	18.9.2014	3,4
Сова Харис	15.7.2014	1,3
Сова Харис	30.8.2014	
Сова Харис	25.9.2014	3,5
Афис	21.8.2014	3,2
Афис	14.9.2014	3,9
Медиана	1.9.2014	3,7
ЦАМ	10.9.2014	3,4
ИМП	25.7.2014	2,4
ИМП	30.8.2014	2,4
ИМП	30.8.2014	3,7
ИМП	27.9.2014	5
ЦДП	12.9.2014	
Екзакта	19.9.2014	

²⁰ Хипотезите са направени на основата на официалното говорене на политическите лидери.

²¹ Няма организация на ГЕРБ в страната, която би подкрепила съвместно управление с партията на Лютви Местан. Ако БСП ни победи, защото на 5 октомври е възможно да бъдем победени от БСП, аз ще ги подкрепя във взимането на решение в името на стабилността. „България без цензура“ няма как да имаме коалиция с тях по простата причина, че коалицията, която я направиха, няма как да има нито „чисти“ ръце, нито каквото и да било. – Б. Борисов – 27.09.2014 г.

<http://boykoborisov.bg/bg/content/%D0%B1%D0%BE%D0%B9%D0%BA%D0%BE-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%B2-%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%B4-5-%D0%BE%D0%BA%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B2%D1%80%D0%B8-%D0%B5-%D0%BC%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B2%D1%8A%D0%B7%D0%B-C%D0%BE%D0%B6%D0%BD%D0%BE-%D0%B4%D0%B0-%D0%BD%D0%B5-%D1%81%D0%B5-%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%B8-%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%B4%D0%B0-%D0%BD%D0%B8>

²² „ Пожелавам успехи на Валери Симеонов, ако с Краси Каракачанов се справят добре, след това трезво да седнем и без политиканстване да се опитаме да стабилизираме държавата“. – Б. Борисов – 23.09.2014

<http://expressnews.bg/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0/%D0%BD%D1%84%D1%81%D0%B1-%D0%B8-%D0%B2%D0%BC%D1%80%D0%BE-%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B8%D1%86%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%B1/%D0%BD-11622>

²³ „Бихме седнали и с Бойко Борисов и с Михаил Михов, и с Миглена Кунева, с всички, но без ДПС, тъй като сме убедени в тяхната недоброжелателност и сме подозрителни дори, когато предлагат нещо добро. Да, готови сме да седнем на една маса с абсолютно всеки и да говорим за приоритетите и за изваждането на България от тази тежка криза, в която се намира. Но не желаем да правим коалиция с никого. Желаяем да направим програмно правителство, ние сме „за“ съставянето на правителство на националното спасение, а това правителство може да бъде само програмно с други думи то трябва да е назначено с конкретна програма и приоритети, които са уточнени между всички партии“ – Валери Симеонов – 27.09.2014 <http://www.focus-news.net/opinion/2014/09/27/30114/valeri-simeonov-ima-vazhod-na-patriotichnata-valna.html>

²⁴ „АБВ няма да участва в коалиция, в която ДПС присъства“ – Г. Първанов – 07.09.2014 <http://fakti.bg/bulgaria/112347-parvanov-abv-nama-da-uchastva-v-koalicia-v-koato-dps-prisastva>